

THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSING ADMINISTRATORS' LEADER
BEHAVIOR AND ORGANIZATIONAL CLIMATE OF NURSING INSTITUTES,
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF DEFENSE

Lt.Cdr.Paisin Langsanam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

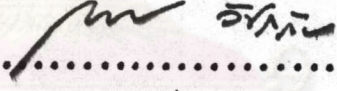
Chulalongkorn University

1988

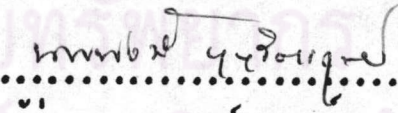
ISEN 974-569-233-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล
กับบรรยากาศองค์การของสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม
โดย น.ศ.ไพศัลย์ แผลงสนาม ร.น.
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เนียบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

ไพศิลป์ แหล่งสนาม, น.ศ. : ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษา
พยาบาลกับบรรยากาศองค์การของสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม

(THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSING ADMINISTRATORS' LEADER BEHAVIOR AND
ORGANIZATIONAL CLIMATE OF NURSING INSTITUTES, UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF DEFENSE) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, 112 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล
บรรยากาศองค์การของสถาบันการศึกษาพยาบาล และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร กับ
บรรยากาศองค์การของสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม
โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมผู้นำด้านสัมพันธภาพของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม
โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้บริหารโรงเรียนพยาบาล ทหารอากาศซึ่งมีพฤติกรรมผู้นำด้านนี้อยู่
ในระดับสูง
3. บรรยากาศองค์การของสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม โดยส่วนรวมเป็น
แบบปรึกษา ยกเว้นโรงเรียนพยาบาล กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ เป็นแบบเผด็จการมีศิลป์
4. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การพบว่า พฤติกรรมผู้นำ
ด้านกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนพฤติกรรมผู้นำด้านสัมพันธภาพของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การทาง
บวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

PAISIN LANGSANAM, Lt. Cdr. : THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSING ADMINISTRATORS' LEADER BEHAVIOR AND ORGANIZATIONAL CLIMATE OF NURSING INSTITUTES, UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF DEFENSE. THESIS ADVISOR ; ASST. PROF. Dr. WEERAWAT UTAIRAT, Ph.D., 112 pp.

Purpose of the Research : The purposes of this research were to study the nursing administrators' leader behavior, the organizational climate and the relationship between the nursing administrators' leader behavior and organizational climate of nursing institutes under the jurisdiction of the Ministry of Defense.

Research Findings :

1. The initiating structure dimension of the leader behavior of every nursing administrator was at medium level.
2. The consideration dimension of the leader behavior of three nursing administrators was at medium level, but the consideration of the Airforce nursing administrator was at high level.
3. The organizational climate of three nursing institutes was consultative, but another one was benevolent autocrat.
4. The initiating structure was related with the organizational climate at medium level with .01 statistical significance and the consideration was related with the organizational climate at high level with .01 statistical significance.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ ๒๕๓๑ ๓๓๖๑๒ ๒๕๓๑
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไท่กรุณาให้ชอคิดเห็น แนะนำ
ช่วยเหลือตลอดจนการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ
คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในภาควิชาบริหารการศึกษาคือ 4 ท่านคือ รองศาสตราจารย์
ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงพงษ์ บุญจิตรากุลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ที่ไต่กรุณาตรวจสอบ แก้ไขแบบสอบถามที่
ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพ
อากาศ ที่ไต่กรุณาดำเนินการให้ใช้ได้มีทั้งแบบสอบถามแบบสอบถาม ขอขอบคุณราชการครู
อาจารย์พยาบาลผู้ควบคุมแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณอาจารย์นันทยา ไทรทัศน์
ฝ่ายสถิติวิเคราะห์และวิจัย กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้
ช่วยกรุณาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) ผู้วิจัยรู้สึก
ซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาช่วยเหลือของทุกท่านที่ไต่กล่าวนามข้างต้น วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้จึงได้สำเร็จลงด้วยดี จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

น.ศ. *Arslan* น.ศ. *Arslan* ร.น.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่ 1

1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
1.3	ขอบเขตของการวิจัย.....	10
1.4	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
1.5	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	11
1.6	คำจำกัดความที่ใช่ในการวิจัย.....	11
1.7	วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
1.8	ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	14

บทที่ 2

2.1	แนวคิดและทฤษฎีในการบริหาร.....	18
2.2	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ.....	23
2.6	ภาวะผู้นำ.....	26
2.7	ประเภทของผู้นำ.....	29
2.8	พฤติกรรมผู้นำและบทบาทหน้าที่ผู้นำ.....	45
2.9	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยากาศของกิจการ.....	49
2.10	แบบของบรรยากาศของกิจการ.....	53
2.11	การปรับปรุงบรรยากาศของกิจการ.....	56
2.12	ผลการวิจัยในประเทศและต่างประเทศ.....	58

บทที่ 3

3.1	วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
3.2	การสร้างเครื่องมือที่ใช่ในการวิจัย.....	63
3.3	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
3.4	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช่.....	68

บทที่ 4

4.1	สัญลักษณ์คาศติ.....	71
4.2	ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72
4.3	ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ.....	74
4.4	ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ.....	79
4.5	ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำ กับบรรยากาศองค์การ.....	82

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
---	----

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

1. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	14
2. แนวคิดทฤษฎีการบริหารของ Getzels และ Guba	19
3. การวัดความซึ่กแย้งระหว่างสถาบันนิตินัยบุคคลากรนิตินัยของ Switzer...22	
4. แบบนุ้หน้าของ Getzels and Guba.....	32
5. ทฤษฎี 3 นิตินัยของ Reddin.....	39
6. วิธีปรับตนเองค่านมุงตนและมุงงาน	40
7. ตาชาขการนิตินัย.....	43 - 44
8. แบบนิตินัยคองคการ	65
9. เกเนนิตินัยนิตินัยนิตินัยนิตินัยนิตินัย.....	67
10. จ่านวนนิตินัยนิตินัยนิตินัยนิตินัยนิตินัย.....	68
11 . ผลการนิตินัยนิตินัย.....	72 - 86

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย